BESPAAR OP JOUW CO2-UITSTOOT!

NEDERLANDSE DROOMBESTEMMINGEN VOOR JOUW VAKANTIE ZONDER VLIEGEN

REISGIDS

NATUUR & MILIEU

Om bijzondere dingen te zien, hoef je echt niet altijd uren in het vliegtuig te zitten. Sterker nog: er is genoeg te zien dicht bij huis, in ons eigen land. Dus wissel die populaire buitenlandse toeristenbestemming in. Ga voor een van onze alternatieven, maar dan lekker dichtbij!

13 NEDERLANDSE BESTEMMINGEN VOOR JOUW VAKANTIE ZONDER VLIEGEN

Dat er op de wereld heel wat mooie dingen te zien zijn, is een feit. Indrukwekkende steden, prachtige architectuur en adembenemend mooie natuur. Je wil mooie plekken ontdekken, maar tegelijkertijd weet je dat vliegen erg belastend is voor ons klimaat. Het is zelfs de meest vervuilende manier van reizen.

Om de aarde leefbaar te houden voor ons en de generaties na ons, moeten we met z'n allen minder vliegen en anders reizen. Daarom hebben wij een prachtig alternatief gezocht voor bekende bestemmingen en activiteiten over heel de wereld. Gewoon dicht bij huis. In ons eigen Nederland. Ga met de bus, auto, trein, fiets of te voet en ontdek al het moois dat Nederland te bieden heeft. Deze reisgids van Natuur & Milieu laat je dertien prachtige bestemmingen en verrassende activiteiten dicht bij huis zien. Zo vergeet je Venetië en verlang je niet meer naar het strand van Hawaï.

BESPAAR OP JOUW CO2-UITSTOOT!

Ga je mee op ontdekkingstocht in eigen land?

Vakantie Zonder Vliegen is een campagne van onafhankelijke milieuorganisatie Natuur & Milieu. De CO2-uitstoot hebben we berekend met behulp van de tool van Milieu Centraal.

NATUUR & MILIEU

VETO VENETIË EN DOBBER DOOR DE ALDE FEANEN

Alde Feanen

TIP

De Alde Feanen zijn ook goed te voet of op de fiets te ontdekken. Laat je onderweg voor een euro door een van de vele pontjes naar de overkant van het water brengen.

Venetië

TIP

FAN VAN ALDE FEANEN?

Het is mogelijk om een (elektrische) sloep te huren voor twee uurtjes, maar om al het moois van de Alde Feanen te zien trek je beter wat meer tijd uit. Maak een meerdaagse tocht waarbij je op verschillende campings of hotels overnacht of wat dacht je van een heuse kampeersloep waarop je kunt blijven slapen?

Achteroverleunend in een bootje, met een betaalbare fles Italiaanse wijn, genietend van de stralende lucht en het zachte geroezemoes op de achtergrond. In Venetië kun je deze idylle door het massatoerisme wel vergeten, maar op de Friese wateren van Alde Feanen vind je hem wel. Huur zelf een bootje of laat je door een schipper varen over de prachtige meren, sloten en plassen met unieke rietlanden en moerasbossen.
In dit waterrijke natuurgebied in Friesland komen meer dan 450 soorten planten voor en er broeden meer dan 100 soorten vogels. Als je echt heel veel geluk hebt zie je misschien zelfs wel een otter!

JOUW BESPARING: **VENETIË: 760 KG CO2-UITSTOOT (VLIEGTUIG) ➜ ALDE FEANEN: 20 KG CO2-UITSTOOT (TREIN)**

NATUUR & MILIEU

Het wandelen van de Pacific Crest Trail in Amerika is een droom voor veel wandelliefhebbers. Maar waarom helemaal naar de VS als je ons eigen Pieterpad kunt ontdekken?
Deze langeafstandswandeling begint in het Groningse Pieterburen en eindigt na 500 km op de Sint-Pietersberg in Maastricht. Geniet onderweg van afwisselende Hollandse landschappen vol prachtige natuur, kastelen en landhuizen. Na iedere stap merk je dat je hoofd leger wordt en dat je steeds meer oog krijgt voor de vogels en vlinders.

Pacific Crest Trail

Maastricht

WANDEL HET PIETERPAD DOOR HEEL NEDERLAND

Sallandse Heuvelrug

TIP
Het Pieterpad is geen rondwandeling. Bedenk dus van tevoren hoe je bij je beginpunt komt en terugkeert. Het Pieterpad bestaat uit 26 etappes van tussen de 10 en 25 km per etappe.

TIP

MEERDAAGSE AVONTUUR
Zin om wat kilometers te maken? Verbind meerdere etappes van het Pieterpad en maak er een meerdaags wandelavontuur van. Op de website www.pieterpad.nl staat een lijst met overnachtings-mogelijkheden en leuke restaurantjes langs de route.

JOUW BESPARING: **PACIFIC CREST: 5150 KG CO2-UITSTOOT (VLIEGTUIG) → GRONINGEN: 20 KG CO2-UITSTOOT (TREIN)**

NATUUR & MILIEU

SPOT DE GROTE VIJF OP DE HOGE VELUWE

Wilde dieren spotten in Zuid-Afrika staat ongetwijfeld bij veel mensen op hun bucketlist. Waarom in Afrika in de brandende zon zitten wachten tot er een leeuw voorbijkomt, als je in Nederland op de Veluwe zomaar de Grote Vijf kunt tegenkomen? Het zijn dan wel niet dezelfde dieren, maar dat maakt het zeker niet minder leuk! De Grote Vijf van Nederland zijn: de bever, het edelhert, de ree, het wilde zwijn en de zeehond (al zal je de laatste niet tegenkomen op de Veluwe). Trek zelf de bossen in of boek een safari met een boswachter op www.hogeveluwe.nl.

De Hoge Veluwe

TIP

Ga op safari met de boswachter. Iedere maand is er iets anders te doen. Van nachtsafari en sneeuwsafari tot fotosafari. Info: www.hogeveluwe.nl.

Zuid-Afrika

LEUK MET KIDS

TIP

VAKANTIE OP DE VELUWE

De schilderachtige Hanzesteden Hattem, Elburg en Harderwijk zijn een goede uitvalsbasis om de Veluwe te ontdekken. Zo begeef je je het ene moment in de adembenemende natuur van de bossen en kuier je later op de dag over de karakteristieke keitjesstoepen van deze gezellige stadjes.

JOUW BESPARING: **ZUID-AFRIKA: 5250 KG CO2-UITSTOOT (VLIEGTUIG) ➜ VELUWE: 10 KG CO2-UITSTOOT (BUS)**

NATUUR & MILIEU

De Japanse Tuin in Den Haag

TIP

Naast De Japanse Tuin vind je Theeschenkerij IJgenwijs waar je vanaf het terras kijkt over het prachtige groen van landgoed Clingendael.

HELEMAAL ZEN WORDEN IN DE JAPANSE TUIN

Japanse tuinen stralen serene rust uit en zijn van oudsher bedoeld als plek voor wandelingen en bezinning. Gelukkig hoef je niet helemaal naar Japan om de rust van een Japanse tuin te ervaren. In Den Haag bevindt zich De Japanse Tuin, het pronkstuk van landgoed Clingendael. De tuin is tot in perfectie aangelegd en er zijn prachtige en zeldzame bomen en planten te zien.

WEETJE

TUIN BEPERKT OPEN

Plan je bezoek. De tuin is erg kwetsbaar en is daarom maar acht weken per jaar open. Hij is gedeeltelijk toegankelijk voor rolstoelen en kinderwagens.

JOUW BESPARING: **JAPAN: 5400 KG CO2-UITSTOOT (VLIEGTUIG) ➜ JAPANSE TUIN DEN HAAG: 10 KG CO2-UITSTOOT (TREIN)**

NATUUR & MILIEU

ZEIL MET DE WIND IN JE RUG LANGS DE WADDENEILANDEN

Waddeneilanden

TIP

Boek je trip bij een ervaren zeilverhuurder. De schipper kan soms bij eb het schip laten droogvallen op een zandbank, waardoor je een wandeling midden op zee kunt maken!

Zeilen aan de kust van Mallorca is natuurlijk prachtig. De afwisseling van het eiland, de geweldige natuur, het open water en het geluid van de wind in het zeil. Maar wat als we je vertellen dat je dit allemaal ook in Nederland kunt meemaken? Onze eigen Waddenzee is een bijzonder en veelzijdig gebied om in te zeilen. Wist je dat er ook drie heuse onbewoonde eilanden in de Waddenzee liggen? Van west naar oost zijn dat: Griend, Rottumerplaat en Rottumeroog.

Mallocra, Spanje

TIP

WEEKENDJE WADDEN

Sommige zeilverhuurders bieden de mogelijkheid om meerdere dagen mee te varen op een zeilschip waarop je kunt overnachten. Een geweldige ervaring voor wie niet genoeg kan krijgen van het zoute water en de ongerepte natuur van de Wadden.

JOUW BESPARING: **MALLORCA: 1100 KG CO2-UITSTOOT (VLIEGTUIG) ➜ WADDENEILANDEN: 70 KG CO2-UITSTOOT (KLEINE AUTO)**

NATUUR & MILIEU

New York: een populaire vliegbestemming. De imposant hoge gebouwen vormen de beroemde skyline aan de rand van Manhattan. Maar waarom niet eens de trein pakken om de imposante skyline van ons eigen Rotterdam te bewonderen? De skyline is van veraf al te zien en er wordt nog veel bijgebouwd, waardoor het zicht steeds verandert.

NEW YORK?
LAAT JE IMPONEREN DOOR DE SKYLINE VAN ROTTERDAM

ARCHITECTUURSTAD
Rotterdam staat internationaal bekend om zijn prachtige moderne architectuur. Bezoek bijvoorbeeld De Markthal, de beroemde kubuswoningen of het indrukwekkende gebouw De Rotterdam.

JOUW BESPARING: **NEW YORK: 3450 KG CO2-UITSTOOT (VLIEGTUIG) ➜ ROTTERDAM: 10 KG CO2-UITSTOOT (TREIN)**

NATUUR & MILIEU

SURFEN OP HAWAÏ OF GOLVEN PAKKEN IN SCHEVENINGEN?

Scheveningen

TIP
Check van tevoren hoe hoog de golven zijn op bijvoorbeeld boardshortz.nl.

Hawaï

Hawaï, de droombestemming van veel surfliefhebbers. Toch hoef je om te kunnen golfsurfen helemaal niet het vliegtuig in te stappen. De stranden van Scheveningen, Zandvoort, Wijk aan Zee en Texel zijn zeer geliefd bij surfers in Nederland. Het leuke van surfen in Nederland is dat je niet hoeft te wachten tot je vakantie hebt. Huur gewoon een surfboard op je vrije middag of maak er een heerlijk surfweekend van.

TIP

WEEKENDJE UITWAAIEN

Ook als er geen golven zijn hebben onze badplaatsen veel te bieden. Bijvoorbeeld de levendige pier in Scheveningen. Dit icoon aan de Noordzeekust telt vele gezellige bars, boetiekjes en zelfs een reuzenrad en zipline. Of flaneer over de boulevard in Zandvoort of door de smalle straatjes van het oude centrum. Liever toch iets actiefs? Ga blokarten en zoef in een karretje over het strand!

JOUW BESPARING: **HAWAÏ: 6950 KG CO2-UITSTOOT (VLIEGTUIG) → ZANDVOORT: 10 KG CO2-UITSTOOT (BUS)**

NATUUR & MILIEU

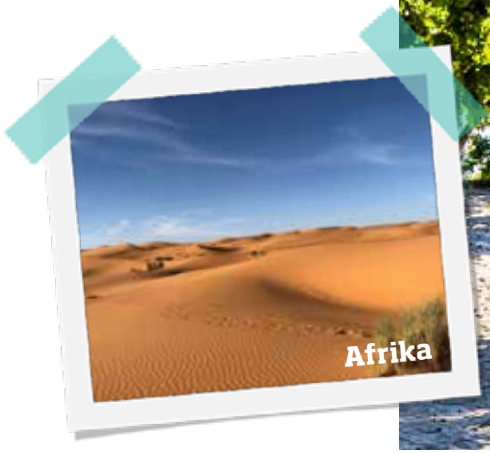

Loonse en Drunense Duinen

TIP

Er lopen ook veel fiets- en mountainbikeroutes door het natuurgebied.

Wil je gaan mountainbiken? Je hebt wel een vignet van Natuurmonumenten nodig.

WAAN JE IN AFRIKA OP DE LOONSE EN DRUNENSE DUINEN

Altijd al eens willen meemaken hoe het is om op een uitgestrekte zandvlakte te lopen met verder niemand om je heen? Je kunt daarvoor naar de Sahara, maar ook de trein pakken naar het zuiden van ons land. De 'Brabantse Sahara', gelegen tussen 's-Hertogenbosch, Waalwijk en Tilburg, is een van de meest uitgestrekte stuifzandgebieden van West-Europa. De kilometerslange wandelpaden in het gebied zijn zeer geliefd bij wandelaars. In het stuifzandgebied zijn geen paden: je mag zelf rondstruinen.

TIP

WEEKENDTIP

Rond de 'Brabantse Sahara' liggen verschillende leuke dorpjes om te overnachten. Vanuit het dorpje Loon op Zand starten bijvoorbeeld veel fiets- en wandeltochten het natuurgebied in.

Houd je van wat meer leven in de brouwerij? Kies dan voor een van de gezellige steden Tilburg, Waalwijk of 's-Hertogenbosch om te overnachten.

JOUW BESPARING: **SAHARA (MALI): 2300 KG CO2-UITSTOOT (VLIEGTUIG) → TILBURG: 10 KG CO2-UITSTOOT (TREIN)**

NATUUR & MILIEU

In Frankrijk zijn er ontzettend veel, maar ook in Thailand en Zuid-Afrika zijn ze populair: grotten. Grote kans echter dat je de mergelgrotten in Limburg nog nooit hebt bezocht. Onder heel Zuid-Limburg kronkelt een gangenstelsel van meer dan 250 jaar oud. De mergelgrotten zijn ontstaan doordat er vroeger veel mergel (kalksteen) is afgegraven. Daardoor ontstond uiteindelijk het bijzondere gangenstelstel.

Mergelgrotten

GA OP ONDERGRONDSE ONTDEKKINGSTOCHT IN DE MERGELGROTTEN

TIP

WEEKENDJE 'BUITENLAND'

Het glooiende landschap, de sfeer, het zangerige taaltje: Valkenburg voelt aan als het buitenland. Een echte aanrader voor een weekendje weg en een goede uitvalsbasis voor een bezoek aan de grotten.

TIP

Sportief type? Ga dan grotbiken en ontdek de mergelgrotten op een mountainbike.

JOUW BESPARING: **THAILAND: 5300 KG CO2-UITSTOOT (VLIEGTUIG) → MAASTRICHT: 20 KG CO2-UITSTOOT (TREIN)**

NATUUR & MILIEU

DUIK DE GESCHIEDENIS VAN NEDERLAND IN EN BEZOEK EEN KASTEEL!

Kastelen zie je alleen in landen als Portugal, Slovenië en Roemenië, toch? Nee hoor. Voor een kasteelbezoek hoef je helemaal niet naar het buitenland. Nederland telt zelfs meer dan 1.300 kastelen. In Gelderland vind je Slot Loevestein. Dit kasteel kun je zelfstandig bezoeken met een persoonlijke sleutel, maar een (privé)rondleiding is ook mogelijk.

Check voor je bezoek de website van Slot Loevestein. Er worden namelijk het hele jaar allerlei extra activiteiten georganiseerd voor jong en oud!

Slot Loevestein

Slovenië

LEUK MET KIDS

TIP

WEEKENDTIP

In sommige kastelen in Nederland kun je overnachten. Waan je echt terug in de tijd en blijf slapen!

WEETJE

In 1621 ontsnapte Hugo de Groot aan zijn levenslange gevangenisstraf in Slot Loevestein. Hij verstopte zich in een boekenkist en kon zo ontsnappen.

JOUW BESPARING: **SLOVENIE: 750 KG CO2-UITSTOOT (VLIEGTUIG) ➜ SLOT LOEVESTEIN: 5 KG CO2-UITSTOOT (BUS)**

NATUUR & MILIEU

ERVAAR EEN PIRAMIDE ALS GIZEH EN CHEOPS OP DE UTRECHTSE HEUVELRUG

Piramide van Austerlitz

Als je een piramide wil zien moet je naar Egypte. Of toch niet? In Nederland staat ook een heuse piramide. Op het hoogste puntje van de Utrechtse Heuvelrug bevindt zich de piramide van Austerlitz. De piramide ligt midden in de bossen en is een goed startpunt voor mooie wandelingen. Vanuit het bezoekerscentrum bij de piramide kun je een Napoleon speurtocht doen. Voor een klein bedrag per persoon krijg je een brief met opdrachten en een entreekaartje voor de piramide.

TIP

LEKKER SPELEN
Bij de piramide ligt een grote gratis speeltuin met daarnaast het Lunapark, compleet met botsauto's, draaimolens en een treintje.

JOUW BESPARING: **EGYPTE: 3250 KG CO2-UITSTOOT (VLIEGTUIG) ➜ UTRECHTE HEUVELRUG: 5 KG CO2-UITSTOOT**

NATUUR & MILIEU

TIP

Boek een excursie met een gids. Geschikt voor doorgewinterde vogelaars, maar ook leuk als je voor het eerst vogels gaat spotten.

Rakotz-brug, Kromlau

PAK JE VERREKIJKER EN ONTDEK DE VOGELS VAN DE OOSTVAARDERSPLASSEN

Sluipend door de jungle van Costa Rica kun je bijzondere kolibries en kleurrijke ara's spotten. Voor wie net zo'n soort ontdekkingstocht zoekt maar niet wil vliegen, is er een goed alternatief. Pak je verrekijker en camera en ontdek de verschillende vogelsoorten van de Oostvaardersplassen. Misschien spot jij wel een zeearend of een ijsvogel!

WEETJE

GESCHIEDENIS

De geschiedenis van de Oostvaardersplassen gaat 'maar' terug tot 1968. De vlakte in de nieuwe Flevopolder was bedoeld als industriegebied, maar daar was toch geen behoefte aan. De natuur nam het land over en er ontstond een nieuwe wildernis.

JOUW BESPARING: **COSTA RICA: 5350 KG CO2-UITSTOOT (VLIEGTUIG) ➜ OOSTVAARDERSPLASSEN: 10 KG CO2-UITSTOOT (BUS)**

NATUUR & MILIEU

Een vliegtrip naar Milaan en je tassen vullen met de meest exclusieve modemerken? Waarom geen vintage shoptocht in eigen land?
In Groningen en Haarlem kun je je hart ophalen als je houdt van vintage. Je vindt er veel exclusieve tweedehandsboetiekjes en grotere kringloopwinkels waar je uren kunt speuren naar heuse tweedehands schatten.

LAAT MILAAN LINKSLIGGEN EN GA OP VINTAGE SHOPTOCHT IN EIGEN LAND

Vintage winkel in Haarlem

TIP

COMBI-WEEKEND
Het knusse Haarlem ligt vlak bij prachtige natuur en het strand. Maak er een weekendje weg van en combineer je shoptocht met de rust van bijvoorbeeld nationaal park Zuid-Kennemerland.

TIP

Maak je bij het vintage shoppen niet druk om de maat op het label. Oudere kleding heeft andere maten. Pak gewoon kleding waarvan je denkt dat het je past en probeer het even aan.

JOUW BESPARING: **MILAAN: 650 KG CO2-UITSTOOT (VLIEGTUIG) → HAARLEM: 10 KG CO2-UITSTOOT (TREIN)**

NATUUR & MILIEU

Natuur & Milieu is een onafhankelijke milieuorganisatie en gelooft in een duurzame toekomst voor iedereen. We werken aan duurzame oplossingen op het gebied van energie, voedsel, grondstoffen en mobiliteit om klimaatverandering tegen te gaan en de natuur te herstellen.

Help ons andere manieren van reizen stimuleren

Deze reisgids is helemaal gratis. Maar het helpt Natuur & Milieu enorm als je een kleine bijdrage via **Tikkie** wil doen. Met jouw bijdrage kunnen we meer duurzame reisinspiratie samenstellen, en ons werk voor verbetering van het internationale treinnetwerk voortzetten.

Lees er meer over op: **www.natuurenmilieu.nl/luchtvaart**